

zaklenil v malo sobico s svojimi agitatorji. Kakor v Artičah, se je godilo Mermolji tudi v Sromljah, kjer so se hvala Bogu ljudje že spametovali in krenili nazaj v vrste KZ. Vsa čast zavednim Artičanom in Sromeljčanom!

Mermolja v Zdolah pri Brežicah. V nedeljo, dne 18. m. m., so imeli zdolski samostojni kimovci svoj shod v gostilni pri Sobi. Priromal je k nam samostojni apostol in kričal Mermolja. Med govorom se je hvalil, koliko so dosegli samostojni poslanci na vladi. Hvalil je poleg sebe še ministra Puclja, koliko da se je trudil za izvoz našega vina v Čehoslovaško. Mermolja je povedal, da so imeli vsi samostojni poslanci zgubo, on sam je bil prej sto tisoč dolžan in zdaj je že dvesto tisoč. Mi ga pa samo vprašamo: Zakaj hoče še biti enkrat poslanec? Nek naš pristaš je stavil vprašanje: zakaj so samostojni glasovali za kancelarja in da so zahtevali križ iz šole, tedaj je začel Mermolja kričati, da bo vsakega tožil, ki bo motil njegov shod in ni odgovoril na vprašanje. Mi pa povemo Mermolji, da se mu ne izplača hoditi na Zdole, ker tukaj je ljudstvo v taboru SLS.

Kaj taksnega še pa nismo doživeli mi Bizeljanci, imeli smo namreč štiri shode. Pred cerkvijo je govoril naš kandidat Skoberne. Ravno ob istem času pa je imel v Sušici shod neki Drofenik, ta možakar je bil kakor divji. Meče okrog sebe brezsmiselne besede, da ga kar pamet mineva. Kričal je kakor kakšen jesihar na trgu; vezal je otrobe na vse mogoče načine, poslušalo ga je par bizeljskih samopašnežev, pa še ti so si morali ušesa tistati, drugače bi uglasili. Tudi nas je obiskal republikanec Novačan. Govor dolg, obširen, poslušalcev pa malo, svetujemo mu, da naj svoje »kunšče« za sebe obdrži ter se naj oči olake, da ne grize, ne klofuta, kakor je sam povdarjal. Socialisti Umek je naglašal, da je njihova stranka najboljša. To že tako vemo, iz vzgleda Kristana, Bernota, Kopača, Korača itd., ki so zaslužili milijone na račun delavskih žuljev. Opazili smo tudi orožniško asistenco, ki so ščitili slabostnjega Drofenika.

Socijaldemokratska republika. Po deželi farbajo rdeči agitatorji ljudstvo, da bo socijaldemokratska stranka priborila ljudstvu republiko. Posamezni agitatorji pravijo: «Naša republika je podobna cesarici Mariji Tereziji. Ko jo ustanovimo, se vrnejo stari zlati časi.» In najdejo se še ljudje, ki verujejo v basen, da bo res po 18. marcu 1923 prikorakala od nekdaj rdeča gospodična republika. Mi pa samo to povemo, da so socijaldemokrati tudi pri zadnjih volitvah obljubljali ljudem republiko. Širili so letake: «Kdor je za republiko, ta bo volil socijaldemokratsko stranko». V Beogradu pa so Kristani, Golouhi, Kopači in Kisovarji sodelovali, da se je kraljeva letna plača zvišala na 240 milijonov kron. Taki republikanci so rdeči voditelji v dejanju.

Slabo stoji z republiko. Iz Makol poročajo: Naši socialisti, kar jih je še ostalo bolj pristnih, so se zatekli sedaj k republikancem. Pri zadnjih volitvah leta 1920 so imeli smolo z republiko, katero jim je obetal Anton Kristan. Zato pa imajo sedaj več zaupanja na dr. Novačana, posebno ker ima dr. Novačan tukaj v Makolah dva svoja glavna zaupnika, bivšega žandarja Emeršiča in sedaj brez poklica Kosija. Mi vam pa pravimo, gg. republikanci: Pri zadnjih volitvah leta 1920 ste imeli z republiko eno smolo, zdaj boste pa imeli dve. Zadnjikrat vas je nafarijal Kristan z republikansko barvo, a sedaj vas pa bo dr. Novačan, samo da slednji ne bo rabil toliko barve, ker vsi pametnejši socialisti so že davno pristopili k naši stranki. G. Emeršiču pa svetujemo, da bo zanj boljše, če ostane doma v Rovah. Beograd je zanj pač predaleč. G. Kosi pa, če ni več za nobeden drugi poklic, mislimo, da tudi za politiko ne bo. Svojo srečo naj rajši vodi kje tamkaj v Medjimurju ali v Prekmurju, kjer ga bojša še dobro poznajo. Naši Makolčani, če so se nekateri dali leta 1920 preseliniti z republiko, se pač sedaj ne bodo več. Torej na svidenje dne 18. marca!

Tedenske novice.

Smrt uglednega moža. Poročilo iz Svečine. Dne 26. februarja je umrl v tukajšnji župniji na Spišniku ugleden mož, daleč na okoli znan vinogradnik gospod Gašpar Dreisiebner v visoki starosti 87 let. Rajni je oče sedanjega župana in je bil nekdanj sam župan. Bil je globokoveren mož, kakršnih je sedaj malo in zelo gostoluben. Svetilu mu večna luč. Rodbini naše sožalje.

Od dr. Kukovca plačani agent. Od Sv. Urbana pri Ptujju poročajo: Srečna, trikrat srečna urbana fara! Nov prerok je vstal iz svojih vrst in hoče osrečiti slovensko ljudstvo. To je znani Podgoršek iz Brega pri Ptujju. Dozdaj je delal truge za mrljice v svoji mizarški delavnici; ob času volitev pa je čutil v sebi poklic za poslanca in hoče v kratkem obiskati nas Urbančane, svoje rojake in se jim predstaviti kot kandidat nove Delavsko-kmetijske zveze. Česa le išče revček pri nas? Ali misli, da smo Urbančani slepi in gluhi, da ne čitamo ničesar? Zato mu povemo vnaprej, da je čisto naryaden plačan agent, ki ga je poslal mariborski dr. Kukovec na deželo, da dela zgago med kmetstvom ljudstvom in cepi njegove vrste v razne stranke. Podgoršek ni nikdar bi za kmetstvo ljudstvo, odkar je odnesel svoje pete iz Ločkega vrha; on je komunist, to je socijaldemokrat najhujše vrste. Ti ljudje sovražijo vsakega posestnika, njihova edina želja je, da bi odpravili lastnino in si med seboj delili naše kmetije in žetarije. Naj le pride ta prerok k nam, mi mu bomo že posvetili, pa tudi njegovim pomočnikom! Čudimo se samo gospodu Ramičku, da take ljudi sprejme pod svojo streho.

Somišljenikom ptujsko-ormoškega volilnega okraja. Ker nisem na svojo vlogo z dne 6. februarja za do-

pust dobil dosedaj nobenega odgovora, ne morem med tednom prirediti sestankov in zborovanj. Zato prosim prijatelje in somišljenike, da delajo za našo stvar sami s tem večjo odločnostjo in vnetostjo J. Vesenjaka.

Novice iz Moškanje. Dne 14. t. m. je bil aretiran posestnik Tomaž Sok, ker je na sumu, da je rad jedel purane, ki jih ni sam zredil, ter si tudi »izposodil« tuje vozove, ne da bi jih mislil kedaj vrniti. Bil je eden tistih, ki pridejo v nedeljo samo do cerkve ne pa tudi noter, ker so preveč bogaboječi, seveda je bil pri tej hiši vedno »štajerc«, sedaj pa »Kmetijski list«. — Dne 25. t. m. smo pokopali vrlega našega pristaša, moža neumornega dela ter bivšega vzornega kmeta, Janeza Segulo. Kako priljubljen je bil rajni, je pokazal pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudstva in štirje gospodje duhovniki, med njimi brat in sin rajnega. Blagemu spomin. Vrli rodni in iskreno sožalje. Volitve bodo pri nas za našo stranko častno izpadle, le škoda, da moramo iti voliti v oddaljeno Dornovo, kar se posebno starejšim volilecem zdi težko. Pa jih bomo že spravili na volišče.

Drofenik, kje si? Iz Smarja pri Jelšah nam piše kmetijski volilec, ki sam pravi, da je bil dosedaj samostojnež: »Bodite tako dobri in razpišite v »Gospodarju« nagrado za onega, ki bi našel koticček, kjer se skriva vodja štajerske Samostojne, šentjurski Drofenik. Ni ga od nikoder, pa ga ni. Tu v Smarju smo tako željni videti njegov mili obraz in slišati sladke Drofenikove besede, ki bi nam razkrile vse skrivne »dobrote«, ki nam jih je Samostojna priborila v zadnjih dveh letih. Drofenik, oglasi se. Ne skrivaj se! Na solnce! Na javno plan, dokler je še dan! Mi te pričakujemo!« Tako naš Smarčan! Mi pa smo izvedeli, da si Drofenik res ne upa na svetlo, ker mu ljudje na vseh shodih izprašujejo njegovo kosnato samostojno vest.

Čisti dobiček šolske veselice. (Dopis iz Smartna ob Paki.) Lansko leto so tukajšnji šolarski otroci pod vodstvom učiteljstva priredili šolsko veselico z igro in s petjem. Reklo se je, da se bo čisti dobiček porabil za nakup knjig za šolsko knjižnico. Kakor pa smo zvedeli, je tedajni tukajšnji učitelj in Sokol Kristan, sedaj učitelj in baje orjunc v Zavodnjem, naročil za otroke list »Sokolček«. Starši teh otrok, kateri so tedaj sodelovali, kakor tudi vsi drugi starši odločno protestiramo proti temu, da bi se naša mladina z denarjem, katerega je mogla sama zaslužiti, potom takšnih listov in knjig zastrupljala. Od šolskega vodstva pa zahtevamo pojasnila, koliko je resnice na tej zadevi. — Več staršev.

Ustanovitev Orjunc v Smartnu ob Paki. Kakor iz vemo iz zanesljivega vira, se bo v kratkem tukaj ustanovilo društvo Orjunc. Pripravljalni odbor skliče g. A. Potočnik, kakor hitro pride iz potovanja po tujini. Z ozirom na njegovo že znano prakso, je uspeh zagotovljen. Tako namreč govorijo tisti, ki želijo pristopiti. Bomo videli!

Orjunc v St. Lenartu v Slov. gor. grozi s požigom. V gostilni pri Zamolu v St. Lenartu je dr. Gorišek orjunc neki Sinkovec, ki je tajnik Glavne posojilnice izrekel grožnjo: Mi smo orjunci, kdo ne bo z nami volil, bo pogorel. Mi orjunci pobijamo in požigamo! Za to izjavo orjunca Sinkovca so na razpolago priče.

Novice iz Makol. Na sedmini Žunkovič v Stopnem kot spomin na rajnega župana Antona Žunkovič, se je nabralo od njegovih prijateljev za sklad KZ v Makolah 400 K. Srčna hvala! Rajni je bil obče spoštovan in od vseh priljubljen, krščanskega prepričanja ter se ob vsaki priliki zavzemal za našo stranko. Še mlad gospodar, pa je bil že pri zadnjih občinskih volitvah izvoljen za župana. Umrl je nagle, nesrečne smrti. Ubilo ga je drevo.

Zastoj se trudi. Dopis iz Spitalič pri Konjicah. Dne 31. oktobra 1920 je priredil v Spitaliču samostojni kandidat Blaž Jesenek p. d. Stole iz Drancelj volilni shod, priredil ga je tudi 25. februarja 1923 v krčmi sladkega Brečeta, kateri bi rad služil dvema gospodom. Kaj ne, gospod Jesenek, kaka razlika med obema shodoma! Leta 1920 tako zanimanje, za shod leta 1923 — vse mrzlo. Nič ne pomaga dvojni obisk poprej, nič kvaterna nedelja, pošteni volilci nočejo na shod. Leta 1920 vpiljejo malodane Jeseneku kot svojem odrešeniku hozana, leta 1923 je vesel, da odnese cele zobe. Več kakor dve leti nas je Samostojna sleparila, zdaj nas ne bo več. Saj še osei gre samo enkrat na led. In oglasilo se jih je naenkrat sto — le Stole nam nikdar poslančeval ne bo.

Naša izobraževalna organizacija Slov. krščansko socijalna zveza, prireja vsak petek poljudna predavanja o najrazličnejših vprašanjih. Iz vseh slojev posejajo ta predavanja mladi in stari, možje in žene. In prav tako čim več izobražbe, tem lepša bo naša bodočnost. Društvena dvorana v Lekarniški ulici ima sedaj lepo električno razsvetljavo ter je opremljena z okoli 150 stoli. Vabimo torej vse naše somišljenike, da se predavanj pridno udeležijo. Jutri zvečer ob pol 8. uri govori gospod profesor Prijatelj o »izvoru življenja«. — Pridite!

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš priredi v nedeljo, dne 4. marca v dvorani okrajnega zastopa (Koroška cesta) predavanje. Govoril bo g. Fran Pirnat, drž. višji živnozdravnik o važnosti perutninoreje v Jugoslaviji. Naj pridejo vsi udje podružnice, zlasti gospodinje. Začetek ob 9. uri dopoldne.

Poštni avtomobil za gornjegrajski okraj. Že dalje časa se poteguje poslanec Vladimir Pušenjak za zboljšanje poštne zvez v našem okraju. Pred kratkim je dobil zagotovilo od poštnega ravnateljstva, da bodo dali za naš okraj poštni avtomobil na razpolago. Ker pravi poštno ravnateljstvo, da nima kredita za garajo, je g. poslanec opozoril interesente, naj sami postavijo garazo in je stavba garaže od strani interesentov zasig-

rana. Poštni avtomobil bo velikega pomena za prevoz pošte, kakor tudi potnikov in bo mnogo pripomogel k povzdigi tujskega prometa.

Novice iz Razbora pri Slovenjgradcu. Na gostiji Ivana Potočnik in Marije Hudej se je spomnil g. Ivan Knez tudi KZ in nabral med svati za volilni sklad 400 K. — Naš somišljenik veleposestnik Franc Knez bi bil skoraj postal žrtve pretkanega goljufa. Naenkrat dobi po odvetniku tirjatev od Ignaca Pogorelnik, konjskega barantača v Starem trgu, naj mu plača posejanih mu 185.000 K, kar si je goljuf lepo izmislil in najel tudi krive priče. Goljufija vendar ni uspela in Pogorelnik je že na varnem pod ključem. — Naša župnija je pokazala hrbet bahavi Samostojni in pojde združena v KZ na volišče.

Kako je kaj v Ljubnem? Dne 21. m. m. smo izročili materi zemlji Jakoba Budna, p. d. Joška. Bil je vrl pristaš KZ, dičila so ga katoliška načela. Pogreb je vedil g. vikar Jurak z asistenco treh gg. duhovnikov iz mu govoril nagrobni govor. Isti dan je tudi umrl gostilničar Martin Slatinšek, p. d. Bezar. — Pred nekaj dnevi si je zlomil nogo Franc Oprčan, odbornik tukajšnje krajevne KZ.

Dva smrtna slučaja v Olimju pri Podčetrtku. Z globoko žalostjo smo pretekli teden spremili k zadnjemu potitku vzorno ženo, ljubečo mater in skrbno gospodinjico Terezijo Zagar. Zapustila je v najlepši dobi 40 let svoje drage, moža in pet malih otročičev. Naj ji bo zemljica lahka! — Stejemo si pa tudi v dolžnost, da javimo smrt zvestega našega pristaša g. F. Skorjanca. Dne 22. m. m. je po kratki in mučni bolezn, previden s sv. zakramenti, v 82. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. V njem smo Olimjčani izgubili staro slovensko korenino. Bil je nad 50 let zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Nikdar se ni sramoval svojega verskega in narodnega prepričanja. Naj mu bode trajen spomin!

Mar li naj bodo zaslepljeni samostajneži iz Koprivnice pri Rajhenburgu — zadnji? (Dopis iz Koprivnice). Čudni so naši samostajneži: še zdaj ne poznajo strankinega programa. Vedo samo to, da obstoji neka Samostojna kmetijska stranka, ki jim pošilja glasilo »Kmetijski list«. Sicer je pa njih politično mišljenje ono, za katero se zavzema SLS, kajti koprivniški samostajneži so odločni Slovenci, torej tudi avtonomisti, so verni možje in prav nič ne odobravajo svobodniškega kulturnega programa raznih strank, so pa tudi za poštenje v političnem življenju. Da ne spregledajo in spoznajo, da so na krivi poti, da poslušajo krive preroke, so vzrok blesteči in goljufivi naslov: Samostojna kmetijska stranka in pa osebnosti. Toda vedite, da v borbi za avtonomijo Slovenije in gospodarsko osamosvojitve slovenskega kmeta pride v poštev le moderni in socijalnopravični program SLS, program, ki ga daje slovensko ljudstvo svojim zastopnikom na pot, da se gredo zanj po izvolitvi v parlament bojevat, da ga izvršijo in izvedejo. Oni, ki jim vi zaupate v svojem nepoznanju bistva njihovega dobrega načrta, niso vredni vaših glasov, tako nas uči izza zadnjih volitev bridka izkušnja in grenka razočaranja. Tisoči naših tovarišev so spoznali, da so bili speljani na led in so se zopet vrnili v staro, že preiskušeno, pošteno Kmetisko zvezo, ali naj vi zadnji spoznate pravico? Do 18. marca je še čas, da pošteno premislite!

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 101.50—102.50 dinarjev, francoski frank stane 6.28—6.30 dinarjev, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1465—0.1470, za 100 čehoslovakijskih kron 309—309.50, za 100 nemških mark 0.46—0.475 in za 100 laških lir 492—492.50 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.12% centima. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za 2½ točki.

Za volilni sklad SLS, oziroma KZ, se je nabralo: na gostiji Potočnik-Hudej v Razboru 400 K, na gostiji Kmetec-Safošnik v Cirkovcah 300 K, na volilnem shodu pri Kapeli (Radenci) 340 K, na sedmini Marije Grčar v Zabukovcih pri Grižah 232 K, na gostiji Vrtič-Gerec v Brežini pri Brežicah 288 K, občani občine Litmerk nabrali 660 K. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Pri Sv. Križu na Slatini je razpisana do 24. sušca služba cerkvenika, ki zna tudi orglati in Cecilijansko petje voditi. Nastop dne 1. maja t. l. Več se izve pri nadžupnem uradu.

VINICARSKI KOTICEK.

Viničarje bodo od 1. marca naprej lovili srbski radikali z nekimi podpisi. Znani Verlič od Sv. Petra, ki se je potepal okoli vseh strank kakor Žnuderl, obljublja sedaj viničarjem enkratno denarno podporo na račun nekega viničarskega reda. Srbska radikalna stranka bo baje dala v to svrhu iz vladne blagajne stotisočake. Mi pa pravimo: Viničarji, le vsi vzemite srbski radikalni denar, ki vam ga bodo ponujali Verlič, Pfeifer in drugi »radikali«. Volilne kroglice pa vrzite v skrinjico kršč. Slov. ljudske stranke, ki je letos druga (št. 2). Saj je denar, ki vam ga bodo dali, denar davkoplačevalcev tudi iz naše stranke.

Zapeljevanje viničarjev pri kraju. Znani Konrad Žnuderl je pri Sv. Ani na Krembergu in v St. Jurju v Slov. goricah tako pogorel, da so viničarji svojega večletnega zapeljivca nagnali z mello in lopato. Obljubljal jim je poleg čevljev sol po polovični ceni, kdor pristopi k njegovi narodno socijalistični stranki in plača 12 K. Ubogi viničarji so res mnogi plačali 12 K Žnuderlu, nekateri so si še celo izposodili denar, a sedaj soli ni od nikoder. Žnuderl je res nesrečno bitje. Najprvo je iskal srečo pri ptujskem »štajercu«, nato pri socijalnih demokratih, kmalu potem pri liberalcih, v par tednih že pri Mermoljevi Samostojni in sedaj pri brezpomenu ni Narodno socijalistični stranki. Tako se godi uskom. Tavajo kot večni židje iz enega konca v drugega. Nikjer sreče, nikjer obstanka!